

Hommage aan Sterke Vrouw Antje Oldenburger

Geplaatst: zondag 26 november 2023 om 14:00 | Views: 1729

NIEUWE PEKELA - Zaterdagmiddag 25 november onthulde wethouder Ellen van Klaveren bij museum Kapiteinshuis in Nieuwe Pekela een beeltenis van Antje Oldenburger die leefde van 1868 - 1934. De afbeelding ontstond op uitnodiging van het Museum aan de A in het kader van het project 10 Sterke Vrouwen in 10 Groninger gemeenten. Museum Kapiteinshuis kreeg de uitnodiging en werkte hiertoe samen met de Pekelder kunstenaar Theo Zwinderman.

Antje was de tweede dochter van Jan Oldenburger en Doetje Eemzinga. Vader was kapitein op de kof Harmonie, waar zijn dochter ook wel meevoer. Ze zag de nieuw opkomende warenhuizen in Liverpool, Riga en Kaliningrad en zag dit ook als haar droom. Vader bleef in 1880 op de Oostzee met zijn schip en toen begon moeder Doetje in Nieuwe Pekela een winkel in manufacturen en koloniale waren.

Antje werd coupeuse en zag in 1897 haar kans in Assen om haar droom van een winkel te realiseren. Ze trouwde met handelsreiziger Bareld van de Veen, maar zij dreef de winkel die ze snel uitbreidde. Dat was mogelijk omdat er in Assen in die tijd drie kazernes kwamen met zeer veel kopers natuurlijk. De droom van Antje werd door haar nazaten verwezenlijkt en nu is warenhuis Vanderveen daar de voortzetting van. Directeur Nico Vanderveen vertelde onderhoudend over zijn voormoeder en haar droom.

Het kunstwerk is in sprekende kleuren afgedrukt op een canvas-doeek dat aan de zijmuur van het museum hangt en het komende jaar blijft hangen als sprekend voorbeeld van een ondernemende Sterke Pekelder vrouw. Een QR-code vertelt de voorbijganger waar de afbeelding over gaat.

Speech door wethouder Ellen van Klaveren: Sterke vrouwen in Pekel

We zijn vandaag hier mede dankzij het museumproject 10 sterke vrouwen in 10 Groninger gemeenten. Een project waardoor we allen steeds meer bekende Groninger vrouwen leren kennen. Vrouwen die van groot belang geweest zijn in onze lokale en regionale geschiedenis. Onze veenkoloniale geschiedenis zit vol verhalen over sterke en krachtige vrouwen. Vrouwen met een kop de'rop, ondernemers, zeevaarders, vrouwelijke activisten. Sterke vraauwlu, die kennen we natuurlijk in Pekela. Bij ons vond immers ook de eerste wilde vrouwenstaking van Nederland plaats, de sigarenmeisjes van de sigarenfabriek Champ Clark legden het werk neer nadat de fabrieksbazen hadden geweigerd hun lonen te verhogen. Ze wilden hetzelfde verdienen als de mannen. Het heet een wilde staking omdat het vanuit de vrouwen zelf kwam en dus zonder steun van de vakbond. Ze namen dus het risico hun baan te verliezen. Als gevolg van deze staking kwam er een cao voor de gehele nationale tabaksindustrie en de lonen gingen omhoog. Wat een lef en wat een kracht.

Lef en kracht en grootse dromen had ook de Pekelder vrouw die we hier vandaag eren en leren kennen en haar welverdiende plek geven in onze regionale geschiedenis. Antje Oldenburger, geboren 1868 in Nieuwe Pekela. Zij was vele jaren met haar vader mee op reis op zee. Met haar ondernemersgeest zag ze de mogelijkheden van een groot warenhuis zoals ze ze in Kopenhagen en Liverpool zag. Ze zag die voor zich in Assen omdat daar een kazerne was en hierdoor wilde ze daar graag ooit een warenhuis beginnen. Wat een lef en wat een kracht voor zo'n jonge vrouw in een tijd waarin dat soort dromen toch niet voor vrouwen weggelegd was. Ze trouwt met Bareld van der Veen en moet daarom haar baan opgeven, omdat je als getrouwde vrouw niet mocht werken. Gelukkig is dat tegenwoordig geschiedenis! Maar hierdoor opende ze wel snel samen een winkel waarin zij de dagelijkse leiding heeft en wat uitgroeit tot het iconische warenhuis Vanderveen in Assen. En dat allemaal dankzij die sterke Pekelder vrouw Antje Oldenburger.

Antje Oldenburger, de sigarenmeisjes, vrouwen die de geschiedenis veranderd hebben, die kanselijkheid voor meisjes en vrouwen vergroot hebben, de weg vrij hebben gemaakt voor meer gelijkwaardigheid en meer kansen. Door vrouwen zoals Antje een plek te geven in onze geschiedenis, in ons mooie museum Kapiteinshuis, door meer aandacht te geven aan haar verhaal inspireren we ook weer dappere meisjes van vandaag. Inspireren we ze om groots te dromen, op te komen voor zichzelf en hun eigen pad te durven volgen: Sterke Pekelder vraauwlu van de toekomst, in de voetsporen van Antje Oldenburger.